

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

7. Quando & à quo tempore interponi debeat appellatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

Quod si **Judex laicus** commiserit causam Episcopo, ab ejus sententia ad delegantem laicum vel eum superiorem laicum provocabitur. Si duoludices pronuntiaverint, quorum alter sit laicus, alter Ecclesiasticus appellandum est ad superiorem Ecclesiasticum, quippe dignorem, Maranta 6 p. adu. 2.n 392. Sicut & quando laicus & Clericus sunt arbitratores, rediitio fit ad superiorem Ecclesiasticum Maranta d. loco n seq.

Si laicus pronuntiaverit se Judicem competentem in aliqua causa spirituali, non appellabitur ad ejus superiorem laicum, sed Episcopum, Maranta d. loco n. 397.

6. Denique si per errorum quis ad alium Judicem, quam debuit, provocaverit, distinguendum: nam si ad alium majoriter provocaverit, error ei non nocebit; secus, si ad minorem, l. 1. §. si quis in prine. D. h. t.

S. VII.

Quando & à quo tempore interponi debet appellatio.

1. Tempora fatalia appellationis tria.
2. Tempus introducenda appellationis hodie 10. die-
rum.
3. Idque à dia lat. & sententia, vel scientia; & est
continuum.
4. Lapsus et tempore appellatio fit deserta.
5. De appellatione tertii.
6. Currat decennium, si gravamen fit momenta-
neum.

1. Circa appellationem tria potissimum consi-
derantur tempora, nempe tempus interponen-
dæ appellationis, tempus petendi Aposto-
los, & tempus prosequendæ ac finiendæ appelle-
tationis. Et hæc tempora vocantur tempora fa-
talia appellationis, quia nisi intra ea respectivè
interponatur appellatio, perantur Apostoli, &
fiat prosecutio appellationis, ejusque causa ter-
minetur, ita clausis appellatio efficietur deserta &
quasi moritur aut facto quadam extinguitur, l.
Cum liceat moria D. iudicatum solvi.

2. Quoniam ad primum temporis attinet, olim
de jure D. & Cod. poterat quis in causa qui-
dem propria appellare intra biduum; in causa
vero aliena intra triduum dumtaxat, & non
ultra. Si quidem §. biduum, §. dies, §. in propria D.
Quando appellandum sit, l. Eos 6. §. sin autem Cod.

*De appellat. Hodie ex Justiniani Constitutione
appellari debet intra decennium, id est decen-
dies, a die latæ sententia i.e. vel certæ die scien-
tia, quo sententiam latam esse intellexerit,
qui appellare velit, Lat. Scaccia De appellat. q. 12.
n. 7. Idque obtinet, sive à definitiva, sive ab in-
terlocutoria, sive ab alio gravamine, etiam ex
trajudiciali, appellatur, Aut. Hodie Cod. De ap-
pellat. c. Quod ad consultationem 15. sup. De lat.
& re judicata, c. Cum discessus, §. fin. sup. Discessus
& alius similis, Gaill. 1. Obser. 130. sine disces-
sione causæ propriæ aut alienæ: sicut etiam sen-
tentia sit sub conditione lata l. 1. §. biduum D.
Quando appellandum sit, ean. Biuum 2. qu. 6.
Scaccia d. loco n. 111. Atque hoc tempus locum
quoque habet in supplicationibus, Aut. Qua
supplicatio Cod. De precib. Imp. offerit. Glos. m.
§. significaverunt sup de testibus: neque ex Jodus
permisso aut partium consensu prorogari po-
test, Glos. communiter approbata in d. c. Cū si Ro-
mania 5. b. t. Gaill. 1. Obser. 130. n. 6. sicut valat
statutum vel stylus illud augens, vel diminuens.*

3. Currat autem, secundum ius commune, de
momento ad momentum, à die, ut dixi, late-
sententia vel scientia d. Aut. Hodie, d. cap. Quod
ad consultationem, Glos. in Clement. Sicut de ap-
pellat. in V. die: ira tamen, ut ab initio sit utile, quia
tempus illud non corrigit impeditum vel ignoravit,
nisi sit verè contumax; sed postmodum efficit
continuum, l. 1. §. dies D. Quando appellandum:
ita ut etiam feria solemnes includantur, l. 1. Cod.
De feriis, l. Sive pars. §. feria C. De dilatatione.

4. Et si infra hoc tempus non appelletur, sen-
tentia translat in rem judicaram, & appellatio
efficitur deserta, Aut. Hodie & ibi communite
D. d. c. Quod ad consultationem, & d. c. Significaverunt.
Nec sufficit appellanti, si probet se ipsi intra debitum tem-
pus appellasset, Scaccia De appellat. q. 12. n. 40. lo
dubio autem, an lapsus sit ultimum momen-
tum decennii, judicandum, non esse lapsus &
consequentem appellationem non esse desertam,
ne ius alterius pereat: quo sit, nt in dubio etiam
referendum sit appellacioni.

5. Sed & si tertius aliquis pro suo interesse
vellet adhædere appellationi, per alium in-
positæ, vel tam habet appellationem ab alio
absque mandato legitimo nomine suo inter-
polatam, id etiam facere tenetur intra decen-
dies,

dies, e. Petrina De elect. in 6. Gaill. 1. Obsr. 112.
Si autem prosequi appellationem velit ab alio interpositam, pro suo interesse, tunc etiam admissi debet, licet non appellaverit, l. Ab execu-
tore. §. 2. D. b. tr. c. Cum super 23 sup. De officio
judicis delegatis: quia per appellationem manet in
suspicio sententia, & onibus, quibus gravamen
illarum est, aperta est via; ita ut alia appella-
tiones opus non sit. Ideo que appellatione semel
coram Judice ad quem introducta, ipse appella-
tus potest adhaerere appellationi appellantis, &
deducere sua iura, antea non deducta, perinde ac
simpler ab initio debito tempore appellasset,
quamvis appellans nolit suam appellationem pro-
sequi, quia appellatio est communis utiq; parti.

6. Qod autem diximus, appellandum esse
intra decem dies à die latet sententiae vel latet
scientia, illud obtinetur, quando gravamen est
momentaneum: secus, quando tractum successivum,
& causam habet, continuam, cuiusmodi
et in carcero, excommunicatio, interditum:
nam tunc, quamdia durat, sine præfinitione
temporis: quasi à præsenti & continuo gravamen
appellare licet. Sic in carcero, semper ap-
pellare potest, etiam ultra mens. quia semper
gravatur. Similiter toties quia appellare potest,
quoties citatur ad locum non tutum, quia gra-
vamen istud causam habet continuam, & quo-
tis de novo citatur, toties de novo gravatur.

Hoctamen non procederet, si Judex esset
interlocutus, illum justè fuisse carceratum,
aut locum esse tutum: quia tunc intra decem
dies à die interlocutionis appellandum esset, &
alias sententia transit in rem judicatam, nec
ulterius appellare licet, Gaill. 1. Obsr. 139. n. 14.
quia sententia contra jus partis lata, si ab ea non
appelleretur, transit in rem judicatam, l. Cum Pro-
lau D. De judicis. Et propterea hoc tempus de-
cem dierum dicitur fatale, quia eo lapso perit
facultas appellandi.

§. VIII.

Qualiter sit interponenda appella-
tio.

1. Appellatio præsentanda est iudicii vel causa-
Norario.
2. libellus appellatorius quid continere da-
bant.

¹ IN primis ita interponenda est, ut de ea in-
terposita appareat. Non tamen est necesse
illam præsentare Judicii, sedenti pro tribunalis,
led potest ubique præsentari, ad hoc, ut sen-
tentia non transcat in rem judicatam: imò sufficit illam præsentare auctorum magistro seu
Notario, absq; Judice, Maranta 6.p. actu 2.n. 134.

2. Tametsi vero plerumque in usu sit, ut in
libello appellatorio exprimatur nomen Judicis
à quo, Judicis ad quem, & adversarii, l. 1. §. libelli
D. b. t. tamen non videtur omnino necessaria ita
expresio, ut si quid istorum omittatur, metuean-
da sit præscriptio, l. Seco 5. in princ. D. b. t. Quam-
quam commodissimum fore, exprimi nomen
Judicis à quo, ut intelligi possit, à quo Judice &
à qua sententia appelletur, & an ordine debito.

3. Nomen vero Judicis ad quem licet non ex-
primatur, tamen censetur provocatum ad eum,
ad quem de jure provocari debet, l. 1. §. si quis in
appellatione, l. Imperat D. hoc t. Et ideo hujusmo-
di appellatio generalis, etiam de jure Canonico,
subsistit, quia illo quoque jure gradatim appellari
debet, exceptis paucis casibus specialibus:
nam in dubio qui censetur velle ut jure com-
muni, non speciali Imola in l. 1. nn. 16. D. b. t.
& incertitudo, si quis sit in hujusmodi appella-
tione, apertissime declaratur, dum appellans suam
appellationem introducit & prosequitur. Reli-
qua hue spectantia patebunt ex §. seq.

§. IX.

De differentia definitivæ ab interlocuto-
ria quoad interponendam ap-
pellationem.

1. A definitiva statim & incontinenti appellatur
viva usus.
2. Ab interlocutoria non nisi in scriptu.
3. Nijs vim definitiva habeat.
4. Appellatur à definitiva non expresso gravamine.
5. Ab interlocutoria non nisi expresso gravamine.
6. Appellatio à definitiva ex novis actis justificari
potest.
7. Ab interlocutoria non nisi ex antiquis actis.
8. Pendente appellatione ab interlocutoria, iudex
procedere potest.
9. Non à definitiva.